

„Džěco w žlobju“ młódsich a staršich přihladowarjow zahoriło

Njewšědny hodowny hudźbny program adwentny čas wobohaći

Premjera a wšě dalše předstajenja hudźbneho hodowneho programa z wutřihankami běchu derje wopytane a su přihladowarjow wšěch starobow putali. Ze znanymi serbskimi hodownymi spěwami wobrubjena stawiznička wo porodze Jězusa w Betlehemskej žlobicy zahori džěci, kiž běchu wot njewšědneho wašnja wuhotowanja a powědanja hry z wutřihankami fascinowane. „Mi je so jara lubiło a wjeselu so nětko hišće bóle na hody“, rjekny 5lětny Elias. Magdalena, tohorunja 5 lět, přihłosuju doda: „Mi su so spěwy lubili, sym rady sobuzynčala.“ Jeje přečelka Wajyan smějkotaše so po předstajenju přeco hišće, dokelž klinčeše přichad pastyrjow z jich zwěrjatami „za woprawdžitymi wowcami.“ Šulerce Leňka a Haňža měniškej, zo stej „nětko w prawej naledže za hody. Wutřihanki běchu woprawdže rjane a wušiknje zdžělane.“ Hra přeswědči tohorunja staršich wopytowarjow,

Die Texte dieser Seite können Sie in deutscher Sprache im Internet unter www.theaterbautzen.de nachlesen

kaž tež zastupjerjow medijow. Tak wopodstatniču Serbske Nowiny wuspěch premjery w Budyskim Dźiwadle na hrodže zwěsćo „wutrobity priklesk“, z kotrymž so publikum za „něžnu hru džakowaše.“ Serbski rozhłós předstajenje chwalo naspomni a skedźbni na přeni wulět inscenacije klankodźiwadla do Drježdźan, hdžež wočakowachu „stup dale“ – džěci dźiwadźelnikow 17. decembra w dźiwadle „theater junge generation“.

Dalše předstajenja: 26. decembra w 16 hodź. w Budyskim Dźiwadle na hrodže, posledni raz 28. decembra w hosćencu w Konjecach

Nichtó nima wotmysl, klankodźiwadło zawrěć

Diskusija wo konsekwencach připowědženeho skrótšenja na wšěch runinach trěbna

Klankodźiwadło je wobubowane – předewšěm, nic pak jenož pola džěci. Hač pak wone hrožace zawrjenje rozumja?

„Wobstajne skrótšenje srědkow Založby za serbski lud za dźiwadło njeje nowa chorosć“, komentowa Zastupjerka intendanta za serbske dźiwadło a dramaturgina Madleňka Šotčić připowědženje znižanja spěchowanja NSLDž wo dalše 200 000 eurow. Cyłkowne spěchowanje institucije zredukuje so tak porno léče 1999 wot 1,7 milionow na jeno hišće někak milion eurow wot léta 2013. „Wothladajo wot toho, zo so pod tajkimi wuměnjnjami poprawom kreatiwnje a z lóštom džělać njechodži, wohrožuje tuta politika spjelnjenje našeho nadawka pěstowanja a wobohačenja serbskeje rěče a kultury.“ Intendant Lutz Hillmann běše njedawno mjez druhim w Serbskich Nowinach finančne položenje dźiwadla rozjimajo naspomni, zo móhl nučeny być, w najhóršim padže spartu doma – klankodźiwadło – zawrěć dyrbeć, njenamaka-li so móžnosć, deficit wurunać. „Bohužel njeje so tute hroženje dotal pola zamołwitych w založbowej radže chutnje dosć brało“, kritizuje zamołwita za serbske dźiwadło, „přihłosuju pak intendantej,

zo nimamy móžnosć dalšich zalutowanjow w zawodže, dokelž smy faktisce podfinancowani, a to hižo léta dolho. Ani jemu ani nam wšěm so opcija wotstronjenja klanodźiwadla, a to po 50. lětach jeho wobstaća, njespodoba. Klankodźiwadło je runje za najmlódsšu generaciju z wulkeje wažnosću, spjelni zasadny pedagogiski nadawk a wobwliwuje rěčne wuwice serbskich, dwurěčnych a serbsce wuknjacych džěci. Zawrjenje by dołhodobny njedostatk na polu kublanja wuskutkowało, na čimž njeměł nichtó zajim měć. Alternatiwa by rěkała razne wobtrihanje činohry, štož by rěkało mjenje poskitka z mjenje hrajerjemi a z tym tež mjenje dochodow. To sej prosće dowolić njemóžemy.“ Němsko-Serbske Ludowe Dźiwadło spěchuje so přez nošerja wokřes Budyšin, město Budyšin kaž tež ze srědkami Kulturneho ruma a Založby za serbski lud. Aktualny staw: Krajny rada Michael Harig, kiž zawrjenje klankodźiwadla kategorisce wotpokazuje, wupraji so za dalše rozmołwy na runinje pjenjezdawarjow. K tomu měni Madleňka Šotčić:

„Jako bikulturalna institucija njespěchujemy jenož serbsčinu, ale wěnujemy so w našim dźiwadlowym programje tež wosebje němško-serbskemu počahej, tak kaž to w našim mjenje zapisane stej. Z tym smy daloko a šěroko jenička institucija, kiž sej tónle nadawk na swoje chorhoje pisa a zesutkowani. Mam tole za přichod našeje kultury za esencielnje a njewidžu tuž diskrepancu w tym, zo naše pjenjezy tež na tutym polu zasadžimy. Integracija a zhromadne džělo stej za wobě stronje dobyt. Snano móhli so wokřes, kulturny rum a založba hišće na kompromis dojednać, ale bul leži pola založby. Wšako wona jako jenička spěchowanje wobtraha. Začišć, kiž tajke škaranje w zjawnosći zbudži, je katastrofalny a móhl zahubne sčěhi za serbsko-němski poměr měć.“ Dramaturgina přeje sej pak tež wot wopytowarjow a zajimowanych, zo so k swojemu dźiwadlu wuznaja: „Konkretne naprawy njech so mjez zamołwitymi diskutuja, trěbna je pak tež šěroka zjawna rozmołwa a jasny signal, zo sej wobydlerjo swoje kulturne institucije waža. Stawizny nas wuča, zo móže so tež přez zjawnosć politiski čišć wukonjeć. My to mamy w našich rukach, abo?“

Za sydom durjemi *prapremjera wot Jěwu-Marje Čornakec skladnostnje 100 lět Domowina*

Wočerstwjeni a z polnej kapsu idejow startujemy do noweho léta 2012 a započnamy z probami k přichodnej inscenaciji na hłownym jewišću – prapremjera stej do domu. „Sydom durjow“ rěka nowa hra, w kotrejž pletu so dramatiska nitki wokoło swójby Lisakec. Póstnicy a 36. narodniny Bena Lisaka lubitej žort a zabawu w kruhu swójbných w katolskich Serbach. Čim bóle, jako dari jemu bratrowe Dawid deskowu hru, při kotrejž móža hrajerjo samo někotre sta eurow dobyć. Nadeńć

„Verrücktes Blut“ (Kołwrótna krej) jako mjezynarodny projekt

Serbskej elewaj w Južnym Tirolu

Zhromadnje z Němskim měščanskim dźiwadlom Bruneck a Němskim dźiwadło w Budapesće produkuje NSLDž mjezynarodnu inscenaciju „Kołwrótna krej“ awtorow Nurkana Erpulata a Jensa Hillje po filmje Jean-Paula Lilienfelda „La Journée de la Jupe“. Lužicu zastupuja na tutym projekće elewaj Serbskeho činohrajneho studija Benjamin Hrjehor a Maksimilian Kral kaž tež

studijowy nawoda, dźiwadźelnik a režiser Torsten Šlosar, kiž chce se prawidłownje do Južneho Tirola dojeć a proces nazwučowanja aktiwnje wobliwować. Elewaj wjeselita so na wosebity wjeršk. Wot januara přečehnjeta na měsíc do Brunecka. „Sym woprawdže wćipny. To budže zawěšće super. Kak to wšo konkretne wotběži, hišće njewěmy, ale jasne je, zo směmoj so na mjezynarodnym mješinowym dźiwadlowym projekće wobdžělić, na inscenaciji «Kołwrótna krej», w kotrejž rozestajimoj so kaž hižo w Młodžinskim dźiwadle ze Schillerowymi «Rubježnikami»“, zahori so Benjamin. „Měsac w krasnej wokolinje a potom sčěhuje hišće maľka turneja z nazwučowanym kruhom! Tajku šansu husto njeđostanješ“, wudospolni Maksimilian. Inscenaciju pokazaja we wšitkich wobželenych dźiwadlach, premjera budže 10. februara w Brunecku a 16. apryla sčěhuje předstajenje w Budyšinje na hłownym jewišću.

ma so zapřijeće ze sydom zložkami za wšě dožiwjenja, kotrejž nazhonja hrajerjo w hrě pod zapróšenym titlom „Sydom generacijow – sydom smjertnych hrěchow“. Štož so z wćipnoty a wjesela nad hraćom započina, wuwije so za wšitkich sydom wobdžělnikow k wulkemu wužadanjju z překwapjacym wukóncom. Njeđže pak jenož wo rozestajenje ze swojskej zařidzenosću abo swójbnymi mustrami. Prašenje, do kotreje měry je jednotliwec kmany ze swojich zmylkow wuknyć, naposledk

tež na dobro serbskeje zhromadnosće, ma kóždy sam za sebe wotmołwić. Přeni raz poskićamy k tajkej serbskej hrě tež serbski dźiwadło-pedagogiski přewod. Na Serbskej srjedźnej šuli w Ralbicach a Serbskim gymnaziju w Budyšinje přewodžamy rjadowni, zblizimy jimaj temy serbskich stawiznow, splećemy to z inscenaciju a zmóžnimy šulerjam dohlad do dźiwadloweho džěla a hraća sameho. **premjera 17. měrca 2012, 19.30 hodź. na hłownym jewišću**